



**Omgevingsdienst NL**  
kennisnetwerk

# Q&A Indirecte Lozingen en KRW voor bedrijven

13-03-2026

Samenwerken met de  
kennis van professionals

# 1 Inleiding

Bedrijven die bedrijfsafvalwater lozen via het riool (indirecte lozingen) krijgen steeds vaker vragen over stoffen uit de Kaderrichtlijn Water (KRW). Dat roept vragen op: wat wordt er van mij verwacht? Wat doet de omgevingsdienst? En wanneer moet ik in actie komen?

- **Doel Q&A:** Duidelijkheid geven over rol, taak en werkwijze van omgevingsdiensten.
- **Totstandkoming Q&A:** De Q&A is in februari/maart 2026 opgesteld door Omgevingsdienst NL met input van medewerkers van verschillende omgevingsdiensten die in de uitvoering betrokken zijn bij bedrijfslozingen op het riool.
- **Afbakening Q&A:** We hebben het in de Q&A specifiek over indirecte lozingen en de KRW.
- **Status Q&A:** We geven algemene antwoorden. Aan deze informatie kunnen voor specifieke activiteiten geen rechten worden ontleend.
- **Meer informatie:** Onderaan dit document staat waar je meer informatie kunt vinden.

## 2 Q&A Indirecte Lozingen en KRW voor bedrijven

### Wat is de rol van omgevingsdiensten bij bedrijven die indirect lozen onder de KRW?

Omgevingsdiensten voeren vergunningverlening, toezicht en handhaving uit namens gemeenten en provincies. Daarbij beoordelen zij of het lozen van bedrijfsafvalwater voldoet aan wet- en regelgeving. Hierbij kijken omgevingsdiensten ook naar (chemische) stoffen in afvalwater. Hieronder vallen stoffen die in de Kaderrichtlijn Water (KRW) zijn genoemd. Van [42 chemische stoffen](#) is bekend dat deze landelijk of regionaal nog een probleem vormen voor de waterkwaliteit. Deze stoffen krijgen daarom aandacht bij vergunningverlening, toezicht en handhaving.

Taken omgevingsdiensten voor indirecte lozingen:

- Beoordelen van vergunningaanvragen en meldingen, inclusief indirecte lozingen van bedrijfsafvalwater via het riool.
- Actualiseren van bestaande vergunningen.
- Toezicht en handhaving op naleving van wet- en regelgeving.
- Toelichten van wettelijke verplichtingen.

#### *Samenwerking waterbeheerders*

Omgevingsdiensten werken samen met waterschappen en Rijkswaterstaat bij vergunningverlening, toezicht en handhaving van indirecte lozingen. Hoe deze samenwerking is georganiseerd is per regio verschillend. Waterbeheerders kunnen advies geven over lozingsvoorschriften en over risico's van stoffen voor de rioolwaterzuiveringsinstallatie (RWZI) en het oppervlaktewater waarop de RWZI loost. In sommige regio's voeren waterschappen zelf ook controles uit bij indirecte lozingen.

## Wat doen omgevingsdiensten níet?

Dit is belangrijk om misverstanden te voorkomen:

- Omgevingsdiensten zijn geen commerciële adviesbureaus en geven geen maatwerkprocesadvies.
- Omgevingsdiensten ontwerpen of optimaliseren geen installaties voor bedrijven.
- Omgevingsdiensten voeren de Algemene beoordelingsmethodiek (ABM) en de immissietoets niet uit; dit is de verantwoordelijkheid van het bedrijf.
- De verantwoordelijkheid voor naleving van wetgeving ligt altijd bij het bedrijf zelf.

## Wanneer en hoe moet een bedrijf in actie komen voor de KRW?

Bedrijven kunnen nagaan of hun bedrijf mogelijke KRW-stoffen gebruikt of loost. Dit kan door te kijken naar de stoffen die in processen of producten worden gebruikt. In veiligheidsinformatiebladen (SDS) staat informatie over de samenstelling en mogelijke risico's van stoffen. Ook kan de [KRW Self Assessment Tool van VNO-NCW en MKB-Nederland](#) helpen om inzicht te krijgen.

Actie is nodig bij:

- Nieuwe lozingsactiviteiten of proceswijzigingen.
- Uitbreiding of verandering van productie.
- Twijfel over vergunning- of meldingsplicht.
- Signalen dat stoffen mogelijk KRW-relevant zijn.
- Wanneer onduidelijk is welke stoffen in het afvalwater aanwezig zijn.

## Waarom wordt de KRW Self Assessment Tool aangeraden?

De [KRW Self Assessment Tool van VNO-NCW en MKB-Nederland](#) is een hulpmiddel voor inzicht en voorbereiding.

*De tool helpt om:*

- Inzicht te krijgen in het gebruik van KRW-relevante stoffen binnen het bedrijf.
- Te bepalen of een indirecte lozing een aandachtspunt is.
- Risico's te herkennen en maatregelen te nemen.

*Let op:*

- Vervangt géén vergunningbeoordeling.
- Vervangt géén Algemene Beoordelingsmethodiek (ABM) of immissietoets.
- Geeft géén formele toestemming.

## Hoe kun je een vergunning aanvragen, een melding doen of een wijziging doorgeven?

Aanvragen, meldingen en wijzigingen gaan via het [Omgevingsloket](#). Het advies is om eerst de [Vergunningcheck](#) te doorlopen. Daarmee controleer je snel of een vergunning of melding nodig is. Na afronding kun je direct de aanvraag starten. De locatie en activiteiten worden automatisch opgeslagen.

Een aanvraag of melding moet **vóór** de activiteit worden ingediend. Voor de meeste meldingsplichtige activiteiten geldt een termijn van minimaal vier weken vóór de start of wijziging. Als een andere termijn geldt, staat dit vermeld in het Omgevingsloket.

De omgevingsdienst neemt de aanvraag, melding of wijziging in behandeling. De omgevingsdienst neemt contact op als er vragen zijn en informeert over de afhandeling. Contact over vergunningen verloopt via de behandelend vergunningverlener. Op de website van de omgevingsdienst staan de contactgegevens.

### *Complexiteit vergunningprocedure*

Het aanvragen en beoordelen van vergunningen is specialistisch werk en wordt daarom niet volledig in dit document uitgelegd. Bedrijven zijn zelf verantwoordelijk voor de technische beoordeling met de Algemene beoordelingsmethodiek (ABM) en de immissietoets. Bedrijven moeten aantonen dat lozingen voldoen aan de eisen uit wet- en regelgeving, waaronder toepassing van de Beste Beschikbare Technieken (BBT). (Zie de website van [Informatiepunt Leefomgeving](#) voor meer uitleg hierover).

## Welke informatie moet een bedrijf aanleveren bij een vergunningaanvraag?

Vanuit de wetgeving moet bepaalde informatie worden aangeleverd. Dit wordt duidelijk bij het aanvragen via het [Omgevingsloket](#).

De omgevingsdienst kan bij het toetsen van de aanvraag onder andere vragen om:

- Een broninventarisatie.
- De Algemene beoordelingsmethodiek (ABM) en een immissietoets. (Zie de website van [Informatiepunt Leefomgeving](#) voor uitleg hierover).
- Een alternatievenanalyse.
- Een beschrijving van procesaanpassingen.
- Een monitoringplan.
- Onderbouwing van minimalisatie bij Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS).

## Wanneer moet een bedrijf een vergunning aanvragen en wanneer is een melding voldoende? En wat is het verschil?

Of een bedrijf een vergunning moet aanvragen of een melding moet doen, hangt af van het type activiteit en de regels uit het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) of het omgevingsplan. Sommige activiteiten waaronder indirecte lozingen die vrijkomen bij bedrijfsprocessen, zijn vergunningplichtig.

Voor andere activiteiten moet een bedrijf alleen een melding doen. Dit is na te gaan via de vergunningcheck in het Omgevingsloket.

Inhoudelijk is het doel hetzelfde: het beheersen van risico's van lozingen van bedrijfsafvalwater via het riool.

#### *Juridische route:*

- Vergunningplicht: de lozing wordt vooraf beoordeeld via de van toepassing zijnde vergunningprocedure en het hierbij van toepassing zijnde beoordelingskader.
- Meldingsplicht/algemene regels: het bedrijf moet voldoen aan regels uit het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) en/of het omgevingsplan.

#### *Lozingsvoorschriften:*

- Bij een vergunning gelden de voorschriften uit de vergunning en/of uit het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) of, voor bedrijven die niet in het Bal zijn gereguleerd, het omgevingsplan.
- Bij een melding gelden de voorschriften uit het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) of (voor bedrijven die niet in het Bal zijn gereguleerd) het omgevingsplan.
- In beide gevallen geldt de specifieke zorgplicht. Deze doet een beroep op de eigen verantwoordelijkheid van het bedrijf. Bedrijven moeten weten welke stoffen zij gebruiken en lozen en moeten maatregelen nemen als dat nodig is om risico's voor het milieu te voorkomen.

## **Hoe ondersteunt een omgevingsdienst bedrijven waarvan de vergunning niet 'KRW-proof' is?**

### *Vergunningplicht*

Het kan voorkomen dat een vergunning niet (meer) volledig aansluit bij de huidige eisen rondom waterkwaliteit. Wat er dan moet gebeuren en hoe dit proces loopt hangt af van de specifieke situatie.

De omgevingsdienst kan zelf besluiten om een vergunning te controleren om te zien of actualisatie van de vergunning nodig is. Maar het kan ook zijn dat een bedrijf zelf constateert dat de vergunning niet meer voldoet. Als door een bedrijf zelf wordt vastgesteld dat een vergunning niet (meer) voldoet voor de lozing van bedrijfsafvalwater via het riool, dan moet het bedrijf actie ondernemen en de wijziging doorgeven. Het kan zijn dat de vergunning moet worden aangepast. En het kan ook zijn dat er maatregelen moeten worden genomen voor de lozing. De omgevingsdienst toetst en bespreekt de mogelijke maatregelen met het bedrijf. Het bedrijf stelt zelf een plan op en voert dit uit.

### *Meldingsplicht/algemene regels*

Ook bij lozingen van bedrijfsafvalwater die vallen onder de meldplicht moet een bedrijf ervoor zorgen dat de risico's bekend zijn en dat de maatregelen passend zijn bij de actuele en specifieke situatie. De omgevingsdienst toetst en bespreekt de mogelijke maatregelen met het bedrijf. Er staan momenteel slechts zeer beperkt normeringen in de algemene regels. Daarom is dit maatwerk. Het bedrijf stelt zelf een plan op en voert dit uit.

## **Hoe en wanneer controleert de omgevingsdienst?**

Omgevingsdiensten schatten de risico's van activiteiten van bedrijven in en bepalen op basis daarvan hoe vaak een controle plaatsvindt. Omgevingsdiensten voeren controles uit bij bedrijven met een

vergunning en ook bij bedrijven die vallen onder de algemene regels waarvoor een meldingsplicht geldt.

Controle vindt plaats:

- Via periodieke controles (risicogericht).
- Naar aanleiding van signalen of klachten.
- Binnen (regionale) projecten.

Bij een controle kunnen omgevingsdiensten en/of waterbeheerders:

- Bedrijfsprocessen en lozingspunten controleren.
- Administratieve gegevens beoordelen.
- In sommige gevallen monsters nemen.
- Maatregelen bespreken en vastleggen.

Bij het controleren en beoordelen van mogelijke maatregelen gebruiken omgevingsdiensten de voorkeursvolgorde voor omgaan met afvalstoffen: de afvalhiërarchie. Voor afvalwater staat deze voorkeursvolgorde in artikel 10.29a van de (nog altijd bestaande) Wet milieubeheer (Wm). Van belang hierbij te bedenken is dat lozen op het riool feitelijk de laatste optie is.

- Bronaanpak – kan de stof worden vermeden of vervangen?
- Waterbezwaarlijkheid (ABM) – hoe schadelijk is de stof?
- Beheersmaatregelen – procesaanpassing, zuivering, monitoring.

### **Kan een bedrijf een boete krijgen bij overschrijding van KRW-relevante stoffen?**

Als een bedrijf voorschriften en regels voor lozingen van bedrijfsafvalwater **opzettelijk** niet naleeft, kan bestuursrecht en/of strafrecht worden ingezet. Als een bedrijf te goeder trouw handelt, zijn ook andere interventies mogelijk.

Omgevingsdiensten werken volgens de Landelijke Handhavingsstrategie Omgevingsrecht (LHSO). Deze strategie zorgt ervoor dat handhavende instanties zo uniform mogelijk optreden. De LHSO zet in op een passende interventie bij iedere overtreding. Dit kan een waarschuwing zijn, maar ook een boete of inzet van het strafrecht. De gekozen maatregel hangt onder andere af van de ernst van de overtreding.

### **Is er financiële steun beschikbaar voor analyses of maatregelen?**

Subsidie via de omgevingsdienst zelf is er niet. Soms zijn er regionale projecten (via provincie, waterschap of gemeente) waarbij ondersteuning of cofinanciering mogelijk is.

### **Wat is het grootste misverstand over de rol van omgevingsdiensten?**

Een misverstand is dat omgevingsdiensten verantwoordelijk zouden zijn voor de lozing. De verantwoordelijkheid ligt altijd bij het bedrijf. De omgevingsdienst toetst, houdt toezicht en handhaaft namens gemeenten en provincies.



## Waar kan een bedrijf meer informatie vinden?

- Voor actuele uitleg over wet- en regelgeving verwijzen wij naar het [Informatiepunt Leefomgeving \(IPLO\)](#).
- VNO-NCW en MKB-Nederland hebben een website over de KRW voor ondernemers. Hier is ook deze tool te vinden: [KRW Self Assessment Tool van VNO-NCW en MKB-Nederland](#). Op de website [Ondernemen.nl](#) staat meer informatie en een uitleg over deze tool.
- Omgevingsdienst NL en STOWA hebben een factsheet laten opstellen: [Indirecte lozingen in de Omgevingswet: taken, bevoegd gezag en advies](#).